

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน
สังกัดกรุงเทพมหานคร
INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOL UNDER THE BANGKOK
METROPOLITAN TALINGCHAN DISTRICT OFFICE

สุดาพร หงษ์เวียงจันทร์¹
SUDAPON HONGWAINGJUN
มัทนา วังถนอมศักดิ์²
MATTANA WANGTHANOMSAK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ ประชากรคือสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนในสถานศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานครและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกาศค่าเป้าหมาย ตามลำดับ

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัด กรุงเทพมหานคร ดังนี้ 1) ศึกษาระเบียบ ข้อกฎหมาย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดการอบรมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบและตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ในการดำเนินการประกันและกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน 3) ประกาศค่าเป้าหมายของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบเพื่อกำหนดโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนด 4) นำผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 5) นำระบบต่างๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละขั้นตอน เช่น PDCA, PLC, 5step เป็นต้น 6) มีฝ่ายบริหารดำเนินการนิเทศและติดตามโครงการ กิจกรรมต่างๆ 7) เน้นการทำงานเป็นทีม ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานจากทุกฝ่าย 8) เก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ คุณภาพการดำเนินโครงการ กิจกรรมอย่างเป็นระบบและใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการประกันคุณภาพในครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research were to know 1) internal quality assurance of school under the Bangkok Metropolitan Talingchan district office 2) Development guidelines for internal quality assurance of school under the Bangkok Metropolitan Talingchan district office. The population comprised 15 schools and there are 4 respondents from each school, a school administrator or deputy school administrator, a Deputy Director or Academic Department, and 2 teachers, including 60 respondents. The research instruments were questionnaire and structured interview concerning Development guidelines for internal quality assurance implement. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The internal quality assurance of school under the Bangkok Metropolitan Talingchan district office, collectively and individually, was high level. Ranking from the highest to lowest mean as follow: Evaluation and examination of the quality of education within educational institutions, implementation of educational management development

plans of educational institutions, follow up on the results of the implementation to develop educational management development plans for educational institutions, preparation of a self-assessment report of an educational institution, continuous development of quality educational institutions and establishing educational standards of schools and declaring target values.

2. The development guidelines for internal quality assurance of school under the Bangkok Metropolitan Talingchan district office. There are suggestions as follow: 1) Study the rules and regulations etc. that involved in the implementation of quality assurance in educational institutions, analyze the standards announced by the Ministry of Education to determine the educational standards of educational institutions. 2) Organize training for those involved to know and be aware of their roles and duties of conducting quality assurance and setting educational standards of educational institutions together. 3) Announcing the target values of the educational institutions to those involved in determining the project, activities in accordance with educational standards and target values set by educational institutions. 4) Bring the results of an external assessment from the Office for Accreditation and Quality Assessment (Public Organization) and bring to use in planning the implementation of internal quality assurance of educational institutions. 5) Implement various systems in conducting quality assurance processes within educational institutions in each step, for example: PDCA, PLC, 5 step etc. 6) There is a management department to supervise and monitor project activities. 7) Focus on teamwork and everyone is involved in the work. Accepting opinions on operations from all parties. 8) Collect information and project implementation quality statistics systematic activities and use it as information for the next quality assurance process.

Keyword: INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOL UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต

ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาลักษณะของประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารายงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่าตลอดระยะเวลาของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาปรากฏให้เห็นแต่ส่วนใหญ่เป็นผลสำเร็จในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ อาทิ การเพิ่มอัตราการเข้าเรียนของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาที่ใกล้เคียงหรือสูงกว่าระดับสากลจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น การกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางที่เชื่อมโยงกับตลาดงานผ่านระบบการศึกษาแบบทวิภาคีโดยภาพรวมระบบการศึกษายังมีปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเองให้มีมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและสามารถเทียบเคียงสมรรถนะได้กับมาตรฐานนานาชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 จากกฎกระทรวงดังกล่าว ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาต้องทราบและนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของพ่อ แม่ ผู้ปกครองตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาและกฎกระทรวงที่ได้กำหนดไว้และเพื่อเกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพ

ภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา) มีสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเข้ารับการประเมินจำนวนทั้งหมด 437 แห่ง ได้รับการรับรอง 426 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.48 และไม่ได้รับการรับรอง 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.52 จากผลการประเมินผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัดควรปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาในสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าจุดควรพัฒนาของสถานศึกษาคือสถานศึกษาไม่มีพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในเนื่องจากคะแนนพัฒนาการผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ปีซ้อนหลังไม่มีพัฒนาการสูงขึ้น จากรายงานดังกล่าวข้อเสนอแนะระบุให้สถานศึกษาควรวางแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีการทบทวนเป้าหมายการดำเนินงานการติดตาม ตรวจสอบระหว่างการทำงาน สรุปผลโครงการและนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงพัฒนาในทุก ๆ ปีการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจอยากทราบว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการประกันคุณภาพเป็นอย่างไร ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้จะนำไปสู่การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน จำนวน 15 แห่ง รวมเป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 60 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกาศค่าเป้าหมาย 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา 7) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือก (forced choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

สอบถามสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 แห่ง แห่งละ 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้างานวิชาการจำนวน 1 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาจำนวน 2 คนรวมทั้งสิ้น 8 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามของการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิดงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ที่ 1.00 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามกับสถานศึกษาใน

สำนักงานเขตบางแคและคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient) ได้เท่ากับ 0.963

2. แบบสัมภาษณ์ของการวิจัย ผู้วิจัยนำการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้จากแบบสอบถาม นำด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ มาสร้างเป็นกระทงคำถามในการสัมภาษณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้วิจัย คือ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ในการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านตามขอบข่ายการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 1 ดังนี้

**ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม**

ด้านที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกาศค่าเป้าหมาย	4.62	0.57	มากที่สุด
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.65	0.51	มากที่สุด
3	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.68	0.49	มากที่สุด
4	การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.69	0.51	มากที่สุด
5	การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.67	0.47	มากที่สุด
6	การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา	4.64	0.53	มากที่สุด
7	การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.62	0.53	มากที่สุด
โดยภาพรวม		4.65	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.51$) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.49$) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.51$) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.53$) ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องมี ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.53$) และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกาศค่าเป้าหมาย ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.47 - 0.57 หมายความว่า มีการกระจายของข้อมูลในระดับน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องไปทิศทางเดียวกัน

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศค่าเป้าหมายและการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นตัวแปรที่ค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด จึงนำมาทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาควรศึกษาระเบียบ ข้อกฎหมาย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการประกันวิเคราะห์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเพื่อเกิดความรู้ ความเข้าใจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาจัดการอบรม ประชุมครู บุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงให้ทราบและตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ความสำคัญของตนเองในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน

3. สถานศึกษาประกาศค่าเป้าหมายของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในการกำหนดโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาค่าเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนด

4. สถานศึกษาควรนำผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5. สถานศึกษาควรนำระบบต่างๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละขั้นตอนเช่น PDCA, PLC, 5step เป็นต้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. สถานศึกษาควรแต่งตั้งฝ่ายบริหารเพื่อดำเนินการนิเทศและติดตามโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี มีการตรวจสอบ (recheck) การดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้หรือไม่ อย่างไร หากพบอุปสรรคปัญหาจะได้แก้ไขได้ทันที่ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานจากทุกฝ่ายเพื่อการทำงานร่วมกันแบบมีส่วนร่วม

7. สถานศึกษาควรดำเนินการประชุมให้ทุกคนได้ทราบและเข้าใจถึงการดำเนินโครงการ กิจกรรม มีการเก็บข้อมูล สถิติ คุณภาพการดำเนินโครงการ กิจกรรมอย่างเป็นระบบตลอดจนนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสรุปผลการดำเนินโครงการ กิจกรรม เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการประกันคุณภาพในครั้งต่อไป รวมถึงรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลปรากฏดังนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสำนักงานเขตตลิ่งชันให้ความสำคัญกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสำนักงานการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน เป็นระบบ และมีคุณภาพ อีกทั้งมีการประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกรุงเทพมหานครบันทึกข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลตามระบบการประกันคุณภาพ 7 ขั้นตอนในระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้วยระบบ SAR Online พร้อมส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 จึงทำให้สถานศึกษาทุกแห่งในสำนักงานเขตตลิ่งชันมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตามแนวทางขั้นตอน และกระบวนการที่สำนักงานการศึกษาได้กำหนด จึงทำให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูทุกคนสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้เป็นระบบครบขั้นตอนที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี รววรรณ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามลำดับ แต่จากผลการวิจัยของพจรัตน์ คุณทวีลาภผล ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยของวัชรมา เมฆะเลิศพัฒน์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพภายในกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ผลการวิจัยของ วาตินี สลาเมต และอินเดียยู ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน ในการพัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียน ประถมศึกษาของรัฐในประเทศอินโดนีเซีย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนดำเนินการได้ค่อนข้างดี วัฒนธรรมของโรงเรียนได้รับการพัฒนาค่อนข้างดี ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้จากความสำเร็จของมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 8 ประการ เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการประกันคุณภาพโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ในฐานะผู้จัดการสามารถจัดการโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น ครูดำเนินการกระบวนการเรียนรู้ที่น่าสนใจและสนุกสนานมากขึ้น สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียนที่ได้รับการดูแลอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ซึ่งสถานศึกษาได้เคยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริงจึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กันเกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่กำกับดูแลและหน่วยงานภายนอกจึงนำไปสู่การปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันนี้คือกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยว่ามีหลากหลายแนวทาง ดังนี้ 1) ศึกษาระเบียบข้อกฎหมาย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการประกันวิเคราะห์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดการอบรมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน 3) มีการประกาศค่าเป้าหมายของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อกำหนดโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ค่าเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนด 4) ควรนำผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 5) ควรนำระบบต่างๆเข้ามามีใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละขั้นตอนเช่น PDCA, PLC, 5 step เป็นต้น 6) แต่งตั้งฝ่ายบริหารเพื่อดำเนินการนิเทศและติดตามโครงการ กิจกรรมต่างๆตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี หากพบอุปสรรคปัญหาจะได้แก้ไขได้ทันที่ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานจากทุกฝ่าย เน้นการทำงานร่วมกันแบบมีส่วนร่วม 7) มีการประชุมให้ทุกคนได้ทราบและเข้าใจถึงการดำเนิน

โครงการ กิจกรรม มีการเก็บข้อมูล สถิติ คุณภาพการดำเนินโครงการ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการประกันคุณภาพในครั้งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี ธาณีโต ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรดำเนินการดังนี้ เชิญวิทยากรมืออาชีพมาชี้แจง ผู้เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน นำผลการประเมินไปใช้ทำแผนปฏิบัติงานในภาคเรียนหรือปีการศึกษาต่อไป และมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมิน จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องงานวิจัยของบุษบา ศรีมี ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ 5 แนวทางคือ 1) ควรมีการปลูกจิตสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา 2) ควรมีการจัดอบรม ประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำและการบริหารสถานศึกษาให้กับผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง 3) สถานศึกษาควรจัดทำแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน 4) สถานศึกษาควรมีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ ให้ผู้เรียนทำรายงานค้นคว้าจากปัญหาที่อยู่ในความสนใจและเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการหรือโครงการงานและ 5) สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองหรือดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องงานวิจัยของกุลทรัพย์ เลิศทวีสิน อัจฉรา นิยมมาภาและพร้อมพิไล บัวสุวรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกรอบนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสถานศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางการดำเนินการงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินของ สถานศึกษาเอกชนดังกล่าวพิจารณาจากความต้องการจำเป็นสามอันดับแรกดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศจัดโครงสร้างการบริหารให้ครอบคลุมและรองรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยยึดประโยชน์ที่เกิดจากผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานทุกฝ่าย ด้านการจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับ บุคคล ระดับสถานศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการและด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมาวิเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องงานวิจัยของน้อยนิตดา มีศรี ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาต้องวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค ของโรงเรียนโดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งการพัฒนาในแต่ละด้านต้องกำหนดตัวชี้วัด ความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและทุกฝ่ายต้องมี ส่วนร่วมในการพัฒนาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาเป็นตัวกำหนดกรอบการดำเนินงานทุกระบบและสอดคล้องงานวิจัยของอะรุณกันดาเดและเบโร ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพและประสิทธิภาพภายในของครูโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเอกินิตี ประเทศไนจีเรีย พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการประกันคุณภาพและประสิทธิภาพภายในของครูระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในมาตรการประกันคุณภาพของโรงเรียนในชนบทและในเมือง สรุปได้จากผลการวิจัยที่พบว่าการประกันคุณภาพเป็นตัวแปรสำคัญของประสิทธิภาพภายในของครูระดับประถมศึกษา แนวทางพัฒนา 1) ควรมีหน่วยงานกำกับดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน 2) มีการติดตามกิจกรรมของครูอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพภายในของครู 3) ควรมีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอสำหรับผู้บริหารด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกันที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมของครูเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
2. สถานศึกษานำผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาใช้ในการวางแผนในการพัฒนาการประกันภายในของสถานศึกษาในปีการศึกษาต่อไป
3. สถานศึกษามีการจัดอบรมส่งเสริมให้ความรู้ หรือศึกษาดูงานแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบและเข้าใจถึงบทบาทของตนเองในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป
4. การใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สมาชิกในชุมชนมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาของสมาชิกชุมชนร่วมกันจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ปัญหาหรือ

ประเด็นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง เช่น การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน เป็นต้น

5. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานภายนอก เช่น สถานศึกษาด้านแบบมหาวิทยาลัย ฯลฯ ที่มีความรู้ในการใช้กระบวนการชมเชยการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เข้ามาอบรม ให้ความรู้เพื่อพัฒนาครู และบุคลากรให้สามารถนำกระบวนการชมเชยการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ของการวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปนี้

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนหรือมีอิทธิพลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ควรศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตอื่น ๆ

รายการอ้างอิง

- กุลทรัพย์ เลิศทวีสิน อัจฉรา นิยมมาภาและพร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2562). แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามกรอบนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสถานศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร, วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 13, (ฉบับที่ 30 กรกฎาคม – กันยายน 2562), 202.
- น้อยนัตตา มีศรี. (2559). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 128-129.
- บุศบา ศรีมี. (2560). การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 140.
- พจรัตน์ คุณทวีลาภผล. (2559). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร), 69.
- มยุรี ธาณีโต. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา), 80-81.
- วัชรรา เมฆะเลิศพัฒน์. (2557). การประกันคุณภาพภายในกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร), 108.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2561). เอกสารประกันคุณภาพการศึกษา หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙. กรุงเทพฯ: พรินทวาท กราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- B.B. Arogundade, F. A. Belo. (2019, March). Quality Assurance and Internal Efficiency of Primary School Teacher in Ekiti State. Mediterranean Journal of Sociences 10(2), 172.
- John W. Best. (1981). Research in Education, 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc, 182.
- Lee J. Cronbach. (1974). Essentials of Psychology testing, 3rd ed. New York: Harper & Row Publishers, 161.
- Rensis Likert. (1967)“The Method of Constructing and Attitude Scale,” Readings in Attitude Theory and Measurement, ed. Martin Fishbein, (New York: John Wiley & Sons)
- Wartini Sri, Slamet and Indriayu Mintasith. (April 2019). Implementation of the Internal Quality Assurance System in Improving the State Primary School Culture. Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 397, 219.

